

NOTITIE

Datum 14 november 2025

Inlichtingen bij Paul Groot
pgroot@eib.nl

Contact
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl

Inleiding

Het EIB heeft in opdracht van de vakgroep Ondergrondse Netwerken en Grondwater-beheer (ONG) van Koninklijke Bouwend Nederland een kostenindexeringsmodel ontwikkeld ten behoeve van werkzaamheden binnen (langlopende) contracten voor huisaansluitingen en distributieleidingen. Dit type werkzaamheden heeft een aantal onderscheidende kenmerken die sterk van invloed zijn op de kostenstructuur en daarmee de kostenontwikkeling. Zo is het aandeel van arbeid zeer groot en worden de materialen voor projecten doorgaans geleverd door de opdrachtgever.

In deze notitie wordt de realisatie van de kostenindex voor 2025 en de raming en het ophogingspercentage voor 2026 (inclusief de verrekening) vastgesteld. Voor vaststelling van deze index wordt gebruik gemaakt van de volgende indexerings-formule:

$$KIOGI,T = [0,6 * (0,7\Delta MT + 0,2\Delta BI + 0,1\Delta GGI)] + 0,3\Delta ZZP + 0,085\Delta MTE + 0,015\Delta BS$$
waarbij:

KIOGI,T	= kostenindex voor de ondergrondse infra voor jaar T
ΔMT	= (verwachte) loonstijging op jaarbasis vanuit cao Metaal & Techniek
ΔBI	= (verwachte) loonstijging op jaarbasis vanuit cao Bouw & Infra
ΔGGI	= (verwachte) loonstijging op jaarbasis vanuit cao Groen, Grond & Infrastructuur
ΔZZP	= (verwachte) kostenstijging op jaarbasis van zzp-tarieven
ΔMTE	= (verwachte) kostenstijging op jaarbasis van materieel
ΔBS	= (verwachte) kostenstijging op jaarbasis van brandstoffen

Het ophogingspercentage voor de indexering van de kosten van activiteiten in de ondergrondse infrastructuur bedraagt voor het jaar 2026 4,48%. Deze toename bestaat uit een geraamde stijging van de kosten in 2026 van 4,77%, en een verrekening voor 2025 van -0,28%.¹

In deze notitie wordt eerst de realisatie van de kostenontwikkeling in 2025 vastgesteld en vergeleken met de raming van vorig jaar. Vervolgens wordt de geraamde kostenontwikkeling voor 2026 weergegeven en toegelicht.

¹ Dit wordt berekend als: $(1,0477 * 0,9972) * 100 - 100$.

Realisatie 2025

Algemeen

De realisatie van de kostenelementen is gebaseerd op:

- De ontwikkelingen op het gebied van de lonen binnen de cao's Metaal en Techniek, Bouw & Infra en Groen, Grond en Infrastructuur.
- De ontwikkelingen op het gebied van zzp-tarieven in 2025, zoals gerapporteerd door leden van de vakgroep ONG en getoetst met externe bronnen.
- De ontwikkelingen op het gebied van materieelkosten in 2025, zoals gerapporteerd door leden van de vakgroep ONG.
- De gemiddelde prijsstijging van brandstof in de 12 meest recent gerapporteerde maanden, zoals gepubliceerd door het CROW.

De berekeningen over de gerealiseerde ontwikkelingen van de zzp-tarieven en materieelkosten zijn gemaakt met gebruik van reacties van leden van de vakgroep ONG, die actief zijn op het gebied van (langlopende) contracten huisaansluitingen en distributieleidingen. De uitvraag is uitgezet onder 23 leden. Tien bedrijven hebben informatie verstrekt over de ontwikkeling van de zzp-tarieven. Hiermee is de respons ongeveer gelijk aan die van de vorige meting. Over de materieelkosten hebben eveneens 10 bedrijven gerespondeerd. Onder de respondenten bevinden zich zowel grotere als kleinere bedrijven. Bij de inventarisatie moet worden bedacht dat er nog relatief beperkte historische data over specifieke kostenontwikkelingen in de sector beschikbaar is. Vanwege deze punten moeten de uitkomsten van het model met enige voorzichtigheid worden beoordeeld.

De ophogingspercentages voor de raming en vaststelling van 2025 zijn te vinden in tabel 1. De vastgestelde ophoging van 2025 komt hiermee uit op 5,62%, terwijl de geraamde ophoging 5,92% bedroeg. Dit is een verschil van -0,28%, dat verrekend zal worden in de raming voor 2026.²

De verschillen per kostencomponent worden hieronder verder toegelicht.

Contact

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam

t (020) 205 16 00

eib@eib.nl
www.eib.nl

Pagina
2

² Dit verschil wordt berekend als $(1,0562/1,0592) \cdot 100 - 100$.

Tabel 1 Ophogingspercentages 2025 geraamd en vastgesteld, per component en totaal

Ophogingspercentage per component	2025 geraamd	2025 vastgesteld
Loon cao Metaal en Techniek	6,50	6,50
Loon cao Bouw & Infra	5,00	5,41
Loon cao Groen, Grond en Infrastructuur	4,00	4,00
Tarieven zzp'ers	6,50	6,31
Materieel	3,00	2,07
Brandstoffen	10,00	-4,81
Ophogingspercentage totaal	5,92	5,62
Verschil		-0,28

Bron: EIB

Contact
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl

Pagina
3

Loonkosten

Bij de cao-loonstijgingen moet worden bedacht dat bij de vorige raming alleen voor Metaal & Techniek afspraken voor het volledige jaar 2025 beschikbaar waren. Hierdoor is er voor deze cao geen verschil tussen raming en realisatie. Voor de twee andere cao's zijn door het EIB ramingen voor 2025 opgesteld. Hierbij is toen onder meer gekeken naar de bouwconjunctuur, recente cao-afspraken in andere sectoren zoals gerapporteerd door AWWN en verwachtingen van het CPB met betrekking tot de algehele loonontwikkeling in de Nederlandse economie. Voor Bouw & Infra is de loonstijging iets hoger uitgevallen dan geraamd. De raming die voor Groen, Grond & Infra was gemaakt, is daadwerkelijk gerealiseerd.

Zzp-tarieven

De zzp-tarieven zijn in 2025 andermaal sterk gestegen. De verschillen tussen de bedrijven zijn echter vrij groot. Bij enkele bedrijven was de tariefstijging meer dan 10% maar er waren ook bedrijven met een aanzienlijke lagere toename van de zzp-tarieven. Gemiddeld komt de toename voor 2025 uit op 6,31%.³ Dit is in lijn met andere bronnen over de ontwikkeling van zzp-tarieven in 2025 in bredere relevante sectoren als energie, techniek, landbouw en bouw. De geraamde toename was 6,5%. De tariefstijging is derhalve beperkt lager uitgevallen dan geraamd.

Materieelkosten

De ontwikkeling van de materieelkosten laat bij de responderende bedrijven grote verschillen zien. Alle respondenten hebben te maken met toegenomen materieelkosten. Over de respondenten gezamenlijk bedraagt de toename van het aantal materieeluren gemiddeld bijna 8%. Dit representeert een sterke toename van de activiteit van de bedrijven op de betreffende werkzaamheden.

De informatie over de materieelkosten bij bedrijven wijst op een stijging van de materieelkosten per gerealiseerd uur materieelinzet van 2,07%. Bij de verhouding

³ Dit is op basis van 8 bedrijven, waaronder zowel grotere als kleinere bedrijven.

tussen materieelkosten en materieeluren moet worden bedacht dat het sterk toegenomen aantal materieeluren enige bezettingswinsten kan hebben opgeleverd. De precieze invloed hiervan is momenteel echter niet vast te stellen. De stijging van de materieelkosten is hiermee enigszins lager uitgevallen dan de raming van 3%.

In deze notitie is nog geen rekening gehouden met de inzet van emissieloos materieel en de gevolgen die dit heeft voor de omvang en ontwikkeling van de kosten. In de evaluatie van het indexeringsmodel die in 2024 is uitgevoerd in samenwerking met Bouwend Nederland en enkele netwerkbedrijven is naar voren gekomen dat de huidige en toekomstige wijzigingen in de materieelinzet die samenhangen met de trend naar emissieloos bouwen nader onderzoek vragen. Deze ontwikkelingen worden binnenkort nader geïnventariseerd.

Brandstof

De brandstofprijzen hebben in de afgelopen 12 maanden een daling van bijna 5% laten zien in vergelijking met de 12 maanden daaraan voorafgaand. Dit wijkt sterk af van de stijging van 10% die was voorzien. Bedacht moet echter worden dat de brandstofprijzen een zeer volatiel beeld kunnen laten zien, ook op de korte termijn.

Raming 2026

Algemeen

Voor de index van 2026 wordt op basis van onder andere ontwikkelingen op het gebied van cao-lonen en verwachte ontwikkelingen in de bouwconjunctuur voor alle kostenelementen een ophogingspercentage geraamd. In het algemeen geldt voor de kostenontwikkelingen dat voor 2026 nog een stevige groei van de markt voor ondergrondse infrastructuur wordt voorzien. De druk op de capaciteit in de markt blijft daardoor hoog.

De geraamde percentages voor de kostenontwikkelingen per component staan in tabel 2. Het geraamde ophogingspercentage voor 2026 komt na bepaling met de indexeringsformule uit op 4,77%. Als de verrekening voor 2025 (-0,28%) hierbij ook wordt meegenomen, komt het totale ophogingspercentage voor 2026 uit op 4,48%.⁴

Contact

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00

eib@eib.nl
www.eib.nl

Pagina

4

⁴ Dit wordt berekend als: $(1,0472 \cdot 0,9972) \cdot 100 - 100$.

Tabel 2 Ophogingspercentages 2026 (geraamd), per component en totaal

Ontwikkeling per component	2026 geraamd
Loon cao Metaal en Techniek	4,91
Loon cao Bouw & Infra	5,70
Loon cao Groen, Grond en Infrastructuur	2,01
Tarieven zzp'ers	5,50
Materieel	3,00
Brandstoffen	-0,51
Geraamd ophogingspercentage voor 2026	4,77
Verrekening 2025	-0,28
Ophogingspercentage 2026 (inclusief verrekening voor 2025)	4,48

Bron: EIB

Contact
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl

Pagina
5

Hieronder wordt per kostencomponent de raming beschreven.

Loonontwikkeling

Voor de verwachte ontwikkeling van de personeelskosten is gekeken naar de verschillende cao's. De drie betreffende cao's hebben een verschillende looptijd. Alleen de cao Bouw & Infra heeft een looptijd die het gehele indexeringsjaar 2026 omvat. Per 1 januari 2026 vindt een verhoging plaats met 4%. De cao Metaal & Techniek heeft een looptijd tot 31 januari 2026. De laatste loonstijging die hierin van toepassing was, ging in op 1 oktober 2025 en bedroeg 3%. Het is waarschijnlijk dat in een nieuwe cao ook in 2026 een verhoging van het cao-loon van toepassing zal zijn. Gezien ontwikkelingen in andere cao's is voor de raming uitgegaan van 2% stijging per 1 maart en 1,5% stijging per 1 september 2026. Hiermee wordt aangesloten bij de dalende trend in de loonstijgingen die onder meer door het CPB wordt verwacht. De cao Groen, Grond en Infrastructuur heeft een looptijd tot 30 september 2026 en kent een verhoging van 1,5% per 1 januari 2026. De hierin laatst toegekende loonstijging vindt plaats per 1 september 2026 en bedraagt 1,5%. Na het aflopen van deze cao wordt geen extra loonstijging in 2026 ingeschat.

Zzp-tarieven

Voor de zzp-tarieven ramen we in 2026 een toename van 5,5%. Hiermee wordt de daling die in 2025 is ingezet gecontinueerd. Een lager groeipercentage is ook in lijn met de lagere groei van de cao-lonen in de ondergrondse infrastructuur en in het algemene bedrijfsleven. Gezien de verwachte ontwikkeling van de productie in de ondergrondse infrastructuur en de hieruit voortvloeiende arbeidskrapte is echter de verwachting dat de vraag naar zzp'ers relatief op peil zal blijven. De groei van de zzp-tarieven ligt daarom naar verwachting nog wel op een hoger niveau dan die van de cao-lonen in de ondergrondse infrastructuur.

Materieelkosten

De ontwikkeling van de materieelkosten wordt voor 2026 geraamd op 3%. De raming ligt daarbij enigszins hoger dan de voor 2025 vastgestelde toename. Hierbij is onder meer gekeken naar de ontwikkeling van tarieven bij verhuurbedrijven en bij onderaannemers die materieel inzetten bij projecten van ONG-leden. De historische informatie over materieelkosten is echter nog in opbouw. De raming moet daarom met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Brandstofkosten

Voor de brandstofkosten wordt voor 2026 een afname geraamd van 0,5%. Deze is conform de methode van het indexeringsmodel gebaseerd op de gemiddelde ontwikkeling in de periode juli 2022-juni 2025 ten opzichte van de periode juli 2021-juni 2024.

Contact

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00

eib@eib.nl
www.eib.nl

Pagina

6